

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekty realizowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

**Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2007 – 2013, Priorytet I, Działanie
1.3, Poddziałanie 1.3.6**

Projekty realizowane przez PFRON

- Wsparcie osób niewidomych na rynku pracy II;
- Wsparcie osób głuchoniewidomych na rynku pracy II – Weź sprawy w swoje ręce;
- Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi na rynku pracy II;
- Wsparcie osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym (w tym z zespołem Downa i/lub niepełnosprawnościami sprzężonymi) oraz głębokim stopniem upośledzenia umysłowego II;
- Wsparcie osób z autyzmem II;
- 4 kroki – Wsparcie osób niesłyszących na rynku pracy II;
- Wsparcie osób niepełnosprawnych ruchowo na rynku pracy II;
- Wsparcie osób niepełnosprawnych w swobodnym dostępie do informacji i usług zamieszczonych w Internecie.

Ogólna charakterystyka projektów

- Realizowane są w oparciu o partnerstwo,
- Mają one charakter systemowy (są realizowane przez PFRON),
- Mają zasięg ogólnopolski,
- Finansowane są w 85 % ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Finansowane w 15 % ze środków PFRON

Równość płci

- Projekty uwzględniają, zarówno na etapie planowania i wdrażania działań jak i w trakcie udzielanego wsparcia, zasadę równych szans kobiet i mężczyzn.
- Odbywa się to w szczególności poprzez analizę problemu zatrudnienia ze względu na płeć.
- W oparciu o tę analizę zdefiniowane zostają wskaźniki dotyczące planowanego wsparcia w zatrudnieniu z uwzględnieniem podziału na kobiety i mężczyzn.

Równość płci

- Na etapie realizacji poszczególnych działań uwzględniona zostaje konieczność dostosowania ich do obu grup docelowych poprzez elastyczne godziny warsztatów, wsparcie w opiece nad osobami zależnymi (dzieci, osoby starsze) czy ułatwienie dojazdu.
- W działaniach informacyjnych stosowany jest język równościowy oraz przekazy promujące udział w projektach zarówno kobiet jak i mężczyzn.

Wsparcie osób niewidomych na rynku pracy II

Partnerzy

- Polski Związek Niewidomych
- Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi.

DZIAŁ DS. ABSOLWENTÓW
TOWARZYSTWO OPIEKI
NAD OCIEMNIAŁYMI

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Kontakt i informacje

www.pzn.org.pl/wsparcie2

www.promocjaikariera.pl

Termin realizacji projektu:

1.01.2010 – 31.12.2011

Cele

- Zwiększanie szans osób niewidomych na rynku edukacyjnym i rynku pracy;
- Aktywizacja społeczno – zawodowa 1200 osób niewidomych z terenu całego kraju;
- Profesjonalne wsparcie przy wchodzeniu na rynek pracy.

Cele szczegółowe:

- Rozwinięcie, podtrzymanie i przywrócenie aktywności zawodowej;
- zapewnienie kompleksowego, profesjonalnego wsparcia specjalistycznego, szkoleniowego i doradczego;
- Wypromowanie aktywności społeczno – zawodowej osób niewidzących wśród ich otoczenia;
- Zapewnienie wsparcia osób niewidzących w aktywnym poszukiwaniu i znalezieniu pracy oraz zaplecza umożliwiającego podjęcie pracy lub stażu;
- Zwiększenie szans młodych kobiet niewidzących na rynku pracy.

Do projektu mogą przystąpić:

- Osoby w wieku 16 – 64 lat;
- Osoby nieaktywne zawodowo, poszukującą pracy;
- Posiadające orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym/umiarkowanym z symbolem przyczyny niepełnosprawności 04 – 0 lub równoważne z udokumentowanym stopniem utraty wzroku (ostrość wzroku (po korekcji) w oku lepszym równa lub poniżej 3/60 (0,05) lub zawężone pola widzenia poniżej 20 stopni).

Rekrutacja

- Z 1200 ON 500 to uczniowie i absolwenci szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, artystycznych, placówek kształcenia praktycznego, ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego; 700 to ON dorosłe, bezrobotne, poszukujące pracy oraz niepracujące.

Rekrutacja

- Prowadzona jest na podstawie spisu uczniów Ośrodka Szkolno – Wychowawczego Dla Dzieci Niewidomych w Laskach i innych ośrodków szkolno – wychowawczych dla niewidomych i słabo widzących z Polski. Potencjalni uczestnicy zostaną powiadomieni pocztą, e-mailem lub telefonicznie o możliwości przystąpienia do projektu. Podobna informacja będzie skierowana do rodzin i opiekunów beneficjentów.

Rekrutacja

- Rekrutacja o charakterze regionalnym prowadzona jest we wszystkich województwach poprzez dystrybucję informacji o rekrutacji w instytucjach edukacyjnych, medycznych, publicznych. Informacja rozestana będzie do osób znajdujących się w bazie PZN.

**Wsparcie osób
głuchoniewidomych na
rynku pracy II – Weź
sprawy w swoje ręce**

Partner

Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym

Kontakt i informacje

www.mojapraca.org.pl

Infolinia: 0801 011 107

Termin realizacji projektu:

1.03.2010 – 31.12.2012

Cele

- Celem głównym projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób głuchoniewidomych z terenu całej Polski przy ich aktywnym udziale i z poszanowaniem ich potrzeb, możliwości i osobistych wyborów.

Cele szczegółowe:

- pokonanie bariery bierności poprzez wsparcie psychiczne motywujące do udziału w życiu społecznym;
- pokonanie barier w komunikacji i w poruszaniu się w przestrzeni poprzez wsparcia sprzętowego dostosowanego do ich niepełnosprawności;
- zwiększenie poziomu aktywności społecznej i zawodowej poprzez zindywidualizowane wsparcie, szkolenia zawodowe i specjalistyczne, warsztaty motywacyjne oraz zatrudnienie wspomagane;
- zmiana postaw otoczenia osób głuchoniewidomych wspomagająca rozwój zawodowy osób uczestniczących w projekcie.

Do projektu mogą przystąpić:

- osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności bądź równoważne,
- osoby nie pozostające w zatrudnieniu,
- osoby w wieku 16 do 59 lat (kobiety) lub 64 lat (mężczyźni).

Rekrutacja

- Grupę docelową stanowią głuchoniewidome kobiety i mężczyźni, posiadający orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności bądź równoważne;
- Dodatkowo projekt zaangażował będzie otoczenie osób głuchoniewidomych, ich rodziny bądź opiekunów. Projekt wymaga także przeszkolenia odpowiednich specjalistów (w zakresie głuchoślepoty, trenerzy pracy), w szczególności w obszarze zatrudnienia wspomaganego osób głuchoniewidomych.

Rekrutacja

- Nabór uczestników i uczestniczek jest zgodny z polityką równych szans kobiet i mężczyzn. Zapewniane szkolenia tematyczne i zawodowe uwzględniają dostępność poszczególnych zawodów dla obojga płci, a organizacja zajęć uwzględnia potrzeby rodziców obojga płci, zajmujących się dziećmi.

Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi na rynku pracy II

Termin realizacji projektu:
01.06.2011 do 31.03.2013

Partnerzy

- Klub Wsparcia Psychicznego w Bydgoszczy;
- Stowarzyszenie „Człowiek w potrzebie – Wolontariat Gorzowski” w Gorzowie Wielkopolskim;
- Chrześcijańskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko” w Krakowie Kraków;
- Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych – SIL w Lubartowie;
- Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych w Łodzi;
- Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej w Warszawie;
- Stowarzyszenie Nadzieja dla Rodziny w Gdańsku;
- Agencja Zatrudnienia Wspomagane BIZON
Stowarzyszenie Na Tak w Poznaniu.

Cele

- Aktywizacja społeczno – zawodowa 600 osób z terenu całego kraju poprzez udzielenie kompleksowej, zindywidualizowanej usługi polegającej na wsparciu przy wchodzeniu na rynek pracy;
- Wsparcie 600 osób (rodziców i opiekunów, 400 kobiet i 200 mężczyzn) z otoczenia uczestników projektu.

Cele szczegółowe:

- Zapewnienie wsparcia we wchodzeniu i funkcjonowaniu na rynku pracy poprzez diagnozę sytuacji społecznej i zawodowej;
- Opracowanie IPD z IŚZ, zapewnienie wsparcia specjalistycznego, podniesienie kompetencji miękkich, społecznych i zawodowych, wsparcia psychologicznego, określenie ścieżki rozwoju zawodowego, staże;

Cele szczegółowe:

- Wzmocnienie osób z najbliższego otoczenia OZP poprzez ujednoczenie i upowszechnienie standardu funkcjonowania i współpracy w ramach systemu wsparcia OZP;
- Stworzona baza pracodawców chętnych do współpracy, 80 uzyskanych ofert stażowych, 60 uzyskanych ofert pracy.

Do projektu mogą przystąpić:

- Osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub równoważne;
- jeśli w ww. orzeczeniu jako przyczyna niepełnosprawności nie jest wskazana choroba psychiczna - zaświadczenie od psychiatry;
- Osoby nieaktywne zawodowo;
- Osoby w wieku 18 – 64 lata.

Do projektu mogą przystąpić:

Osoba z otoczenia OZP w momencie przystępowania do projektu będzie musiała spełniać następujące warunki:

- być opiekunem prawnym osoby przystępującej do projektu;
- w przypadku bycia opiekunem nieprawym – mogą być to jedynie osoby prywatne (nie instytucje).

Rekrutacja

- Nabór uczestników do projektu będzie zgodny z polityką równych szans kobiet i mężczyzn. W ramach rekrutacji uczestników zostaną zastosowane procedury uniemożliwiające bezpośrednią i pośrednią dyskryminację. Podczas rekrutacji stosowana będzie zasada równości szans co do wieku, płci, wykształcenia, stopnia niepełnosprawności, pochodzenia czy wyznania.

Rekrutacja

- Rekrutacja uczestników zostanie rozpoczęta w pierwszej fazie realizacji projektu i trwać będzie w sposób ciągły przez 17 miesięcy. Przeprowadzona będzie m.in. przy wsparciu wyspecjalizowanych placówek działających na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi oraz w oparciu o bazy danych znajdujące się w posiadaniu Partnerów projektu.

Wsparcie osób z autyzmem II

Partnerzy

- Projekt jest o zasięgu będzie realizowany w partnerstwie z 8 organizacjami, które zostały wyłonione w drodze konkursu. Bazuje na doświadczeniach zdobytych podczas realizacji pilotażowej edycji projektu pn. „Wsparcie osób z autyzmem”.

Cele

- Diagnoza predyspozycji zawodowych osób z autyzmem, którą przeprowadzona za pomocą amerykańskiego testu TTAP, którego polska wersja została opracowana w poprzedniej edycji projektu.
- Przygotowanie warsztatów grupowych w zakresie treningu kompetencji zawodowych oraz innych umiejętności społecznych.
- Dla każdego z uczestników projektu została przygotowana indywidualna ścieżka zawodowa.
- Zorganizowanie szkoleń oraz staży zawodowych dla uczestników, a także warsztatów i indywidualnych konsultacji zawodowych. Dla rodziców, rodzeństwa i opiekunów przewidziane są konsultacje indywidualne;

Cele szczegółowe:

- podjęcie przez 40 osób pracy w zakładach aktywności zawodowej lub udział w warsztacie terapii zawodowej,
- podjęcie pracy w zakładzie pracy chronionej lub na otwartym rynku pracy przez 25 osób,
- zatrudnienie 10 osób w podmiocie sektora ekonomii społecznej lub innym.

Rekrutacja

- Beneficjantami projektu są osoby z autyzmem (około 350 osób z autyzmem oraz odpowiadającą temu liczbą osób z najbliższego otoczenia, tj. rodzice, opiekunowie, rodzeństwo)

**Wsparcie osób
niepełnosprawnych
ruchowo na rynku pracy II**

Partnerzy

- Caritas Polska;
- Fundacja Aktywnej Rehabilitacji "FAR";
- Fundacja Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie POMOC MALTAŃSKA;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji.

Kontakt i informacje

www.praca-bezbarier.pl

Termin realizacji projektu:

1.01.2010 r. do 31.12.2011 r.

Cele

- przygotowanie do wejścia lub powrotu na rynek pracy 2 710 BO;
- umożliwienie podjęcia lub kontynuacji nauki.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie, podtrzymanie lub przywrócenie, aktywności społeczno – zawodowej;
- zapewnienie wsparcia specjalistów i instruktorów,
- wsparcie psychologów i doradców zawodowych,
- organizacja szkoleń, warsztatów;
- współpraca z rodzinami, opiekunami osobami z otoczenia: wypromowanie aktywności społeczno - zawodowej osób niepełnosprawnych;
- zwiększenie szans zawodowych młodych niepełnosprawnych kobiet na rynku pracy i rynku edukacyjnym.

Do projektu mogą przystąpić:

- osoby w wieku od 16 lat do 60 (w przypadku kobiet), zaś przypadku mężczyzn do 65 lat
- osoby nieaktywne zawodowo
- osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności (stopień niepełnosprawności – znaczny, rodzaj niepełnosprawności – ruchowa) bądź równoważne (dopuszcza się z zaświadczeniem lekarskim potwierdzającym istnienie niepełnosprawności ruchowej).

Do projektu mogą przystąpić:

- osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności;
- osoby nie pozostające w zatrudnieniu
- osoby po urazie rdzenia kręgowego;
- młode osoby niepełnosprawne ruchowo;
- młode kobiety niepełnosprawne ruchowo;
- osoby niepełnosprawne ruchowo z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Rekrutacja

- W projekt włączone są rodziny, opiekunowie i inne osoby z otoczenia osoby niepełnosprawnej. Opiekun osoby niepełnosprawnej to osoba wspierająca tę osobę w wykonywaniu codziennych czynności i pełnieniu ról społecznych, jak na przykład rodzina, znajomi, pracownicy ośrodków opiekuńczych, asystenci osób niepełnosprawnych, pedagodzy.

Rekrutacja

- Nabór uczestników do projektu będzie zgodny z polityką równych szans kobiet i mężczyzn. W ramach rekrutacji uczestników zostaną zastosowane procedury uniemożliwiające bezpośrednią i pośrednią dyskryminację.

4 kroki – Wsparcie osób niestęszących na rynku pracy II

Partnerzy

- Polski Związek Głuchych Oddział Łódzki
- Fundacja Fuga Mundi
- United Nations Development Programme
Polska

Kontakt i informacije

Termin realizaciji projektu
01.02.2010 – 31.12. 2012.

Cele

- Cel ogólny projektu to wsparcie oraz przygotowanie grupy 1600 osób niesłyszących z terenu całego kraju do wejścia lub powrotu na rynek pracy oraz podjęcie lub kontynuowanie przez nich nauki poprzez zindywidualizowane i kompleksowe usługi.

Cele szczegółowe:

- rozwinięcie, podtrzymanie i przywrócenie aktywności społeczno – zawodowej osób niesłyszących poprzez zapewnienie im kompleksowego, profesjonalnego wsparcia specjalistycznego, szkoleniowego i doradczego,
- poprawa jakości otoczenia osób niesłyszących poprzez zapewnienie profesjonalnego wsparcia prawnego i psychologicznego pozwalającego na zmianę utrwalonych postaw społecznych oraz udział w warsztatach rodziców lub opiekunów osób niesłyszących,

Cele szczegółowe:

- udoskonalenie jakości systemu kształcenia osób niesłyszących poprzez nabycie lub doskonalenie umiejętności w zakresie posługiwania się naturalnym językiem migowym (Polskim Językiem Migowym) przez 600 nauczycieli,
- zwiększenie szans zawodowych młodych kobiet niesłyszących na rynku pracy i rynku edukacyjnym, przyczyniające się do zwiększenia ich niezależności ekonomicznej.

Do projektu mogą przystąpić:

- Osoby w wieku od 15 do 64 lat,
- Osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności/orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub równoważnego z powodu ubytku słuchu powyżej 70 dB,
- Osoby posiadające status ucznia/absolwenta gimnazjum przysposabiającego do pracy, szkoły ponadgimnazjalnej, artystycznej, placówki kształcenia praktycznego, ośrodka kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- W przypadku osoby dorosłej - status osoby bezrobotnej poszukującej pracy, niepracującej.

Rekrutacja

- Proces rekrutacji będzie odbywał się zgodnie z harmonogramem realizacji projektu;
- Rekrutacja uczestników do projektu będzie odbywać się z zachowaniem zasady równości szans kobiet i mężczyzn;
- Rekrutacja będzie prowadzona według kolejności zgłoszeń;
- Rekrutacja będzie miała formułę otwartą, prowadzona będzie wielotorowo i etapowo przez cały okres trwania projektu.

Rekrutacja

Sposoby rekrutowania Beneficjentów Ostatecznych:

- biura projektu,
- spotkania z dyrektorami szkół specjalnych w ramach rekrutacji uczestników z systemu szkolnictwa specjalnego,
- kolportaż ulotek i plakatów,
- komunikaty na stronie internetowej www. Projektu oraz stronie internetowej www. Partnera
- ogłoszenia w mediach,
- w ramach rekrutacji uczestników z poza systemu szkolnictwa specjalnego - poprzez instytucje i organizacje skupiające głuchych , publiczne służby zatrudnienia, itp.

Wsparcie osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym (w tym z zespołem Downa i/lub niepełnosprawnościami sprzężonymi) oraz głębokim stopniem upośledzenia umysłowego II

Partnerzy

- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym

Kontakt i informacije

Termin realizaciji projektu
01.02.2010 – 31.12. 2012.

Cele

- Zwiększenie udziału w życiu społecznym i zawodowym 700 osób (280 kobiet, 420 mężczyzn) z zespołem Downa, niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz upośledzeniem w stopniu głębokim do 31 grudnia 2012 roku.

Cele szczegółowe:

- odkrycie indywidualnego potencjału oraz określenie preferencji i predyspozycji zawodowych
- zaplanowanie/zweryfikowanie indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego
- zwiększenie umiejętności aktywnego poruszania się po rynku pracy
- podniesienie kompetencji zawodowych poprzez organizację zajęć praktycznych w zakładach pracy
- utrzymanie wysokiego poziomu motywacji i jakości wykonywanej pracy
- odkrycie indywidualnego potencjału
- zwiększenie wiedzy na temat możliwości aktywizacji społeczno – zawodowej

Do projektu mogą przystąpić:

- Osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym pozostające bez zatrudnienia, w wieku od 18 do 55 r.ż. W grupie tej planuje się udział, co najmniej 25% osób z zespołem Downa – zgodnie z częstotliwością występowania w populacji oraz co najmniej 25% osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Łącznie w tej grupie zostanie objętych wsparciem 600 osób (240K, 360M).

Do projektu mogą przystąpić:

- Osoby z głębokim stopniem upośledzenia umysłowego (w tej grupie granica wieku została przesunięta od 16 r.ż.).

Do projektu mogą przystąpić:

- Rodziny/ opiekunowie uczestników projektu;
- Zakłada się, że prowadzone działania będą miały na celu uaktywnienie mężczyzn w tym procesie, co najmniej 20% zostanie objętych wsparciem.

**Wsparcie osób
niepełnosprawnych w
swobodnym dostępie do
informacji i usług zamieszczonych
w Internecie**

Partnerzy

- Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

Kontakt i informacje

www.dostepnestrony.pl

Termin realizacji projektu

01.12.2010 – 30.11.2011

Cele

- Cel ogólny projektu to Rozpowszechnienie idei tworzenia stron internetowych dostępnych dla osób niepełnosprawnych w oparciu o międzynarodowe standardy WCAG 2.0 opracowane przez konsorcjum W3C. Cel jest realizowany poprzez zbadanie 200 instytucji użyteczności publicznej oraz uwrażliwienie ich na problem dostępności treści internetowych dla osób niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe:

- zbadanie 200 instytucji użyteczności publicznej pod względem dostępności ich stron internetowych dla osób niepełnosprawnych
- uwrażliwienie 200 zbadanych instytucji na problemy dostępności treści internetowych dla osób niepełnosprawnych. Rozpowszechnienie idei tworzenia stron dostępnych dla osób niepełnosprawnych w polskojęzycznej społeczności internetowej

Charakterystyka

- Pierwszy tak kompleksowy projekt realizowany w Polsce;
- Obejmuje badaniem bardzo szeroki zakres dostępności stron internetowych, zarówno dla osób niesłyszących, słabo słyszących, słabo widzących, niewidomych, z niepełnosprawnościami ruchowymi, osób z dysleksją oraz ograniczeniami w rozumieniu treści.

Działania i rezultaty

- Na podstawie przeprowadzonych audytów zostaną stworzone propozycje zmian, które zostaną przedstawione wyłonionym instytucjom i organizacjom, jako istotne do wprowadzenia na badanych stronach tak, by stały się one przyjazne i w pełni funkcjonalne dla każdej osoby niepełnosprawnej.

Działania i rezultaty

- Wskazane zostaną najlepsze i najskuteczniejsze rozwiązania umożliwiające tworzenie stron zgodnie z międzynarodowymi standardami WCAG 2.0 opracowanymi przez konsorcjum W3C.